

Kuntalaisaloite Lapinlahden kunnan liittymisestä ikäystävällisten kuntien verkostoon

157/15/2019

KHALL 25.11.2019 § 230

Lapinlahden vanhusneuvosto on tehnyt 7.10.2019 kuntalaisaloitteen kunnan liittymiseksi ikäystävällisten kuntien verkostoon.

Aloitteessa esitetään, että kunta voi osoittaa sitoutumista ikäystävällisyyteen liittymällä Maailman Terveysjärjestö WHO:n ikäystävällisten kuntien verkostoon (Age Friendly Cities and Communities). Suomen kunnista verkostossa ovat jo Tampere ja Turku. Vaasassa ja Keravalla valtuusto on suhtautunut myönteisesti asiasta vuonna 2018 tehtyihin aloitteisiin.

Aloitteen mukaan verkostoon liittyminen ei synnytä kunnalle suoria velvoitteita. Kunta määrittelee itse, kuinka se toteuttaa ikäystävällisyyttä. WHO:n verkosto voi kuitenkin arvioida kuntia tiettyjen kriteereiden pohjalta. Tampereella ikäystävällisyys näkyy esimerkiksi säännöllisinä terveystarkastuksina, iäkkäiden äänestys- ja osallistumisaktiivisuutena, kahtena kunnallisena vanhusasiamiehenä sekä erilaisina ikääntyneiden neuvonta- ja palvelupisteinä.

Aloitteen mukaan ikäystävällinen kunta huomioi väestön ikääntymisen päätöksenteossa ja sitä ohjaavissa asiakirjoissa. Ikäystävällisyyden keskeisiä elementtejä ovat:

1) Päätöksenteon on oltava ikäystävällistä. Asukaslähtöinen demokratia edellyttää ikäihmisten kuulemista ja vaikutusmahdollisuuksia. Vanhusneuvostoilla on oltava todellista vaikutusvaltaa, mielellään jo asioiden valmisteluvaiheessa. Digitalisointi ei saa johtaa ikäihmisten mielipiteiden sivuuttamiseen. Kansalaistoiminnan tuki ja hyvät toimitilat tukevat ikääntyneiden osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja vapaaehtoistyötä.

2) Elinympäristön kehittämisessä, kuten kaavoituksessa ja rakentamisessa, on otettava huomioon ikäihmiset. Asumisen, liikenteen ja elinympäristön pitää olla esteetöntä, turvallista ja viihtyisää. Henkistä hyvinvointia edistävät yhteisölliset asumisratkaisut, monipuoliset ja saavutettavat lähipalvelut ja oikeus lähiluontoon.

3) Julkisia palveluita on kehitettävä ikäihmisten tarpeet huomioon ottaen. Sosiaali- ja terveystieteiden lisäksi pitää kuntien vastuulla olevien liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden on oltava ikäystävällisiä. Palveluiden kehittämisessä on myös otettava huomioon ikääntyneen väestön moninaisuus.

Tehty kuntalaisaloite on kokouksen oheismateriaalina.

Valmistelija: hallintojohtaja Ulla Nikulainen, 040 4883 211,
ulla.nikulainen@lapinlahti.fi

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus merkitsee aloitteen tietoonsa saaduksi ja toteaa, että kunnanhallitus ja valtuusto käyvät ikäystävällisyydestä keskustelun ennen varsinaista päätöksen tekoa. Kunnanhallitus päättää lähettää aloitteen tekniselle - ja palvelulautakunnalle valmisteltavaksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.